

Nová fyto-sanitární legislativa

Nařízení Evropské unie o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin se začne být uplatňováno s výjimkou některých ustanovení až od poloviny prosince 2019. S novými přístupy v této oblasti je třeba se začít seznamovat již nyní, kdy pracovní orgány Evropské komise připravují sekundární právní předpisy k tomuto nařízení. Jeho cílem je omezení rostoucího rizika šíření škodlivých organismů v důsledku globalizace obchodu a změny klimatu. Nová opatření jsou v souladu s mezinárodními fyto-sanitárními principy, vycházejícími zejména z Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin, uzavřené v rámci Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO).

Základní rámec nové fyto-sanitární legislativy Evropské unie tvoří:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/2031, o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2017/625, o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech, prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a práv na ochranu rostlin;

Identifikace rizik a opatření k jejich snížení

Nařízením se stanovují pravidla pro identifikaci fyto-sanitárních rizik a opatření vedoucí ke snížení těchto rizik na přijatelnou úroveň. Tato pravidla se týkají zejména úředních orgánů členských států Evropské unie, které jsou odpovědné za organizování úředních kontrol a jiných úředních činností na úseku zdraví rostlin (v České republice je to Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský), a profesio-

nálních provozovatelů.

Profesionální provozovatelé jsou osoby, které se profesionálně zabývají následujícími činnos-

ti: ...

ty: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

mi: ...

Zákaz dovozu a zvláštní požadavky

Nový předpis stanoví, stejně jako dosavadní rostlinolékařské předpisy, zákaz dovozu určitých rizikových rostlin, popřípadě rostlinných produktů a jiných předmětů, anebo zvláštní požadavky, které musí být splněny při dovozu do EU a do chráněných zón v EU. Navíc je stanoven postup pro posuzování rizika tohoto materiálu a dále je také nově stanoven postup pro případy mezinárodního obchodu s rostlinami, rostlinnými produkty a jinými předměty, s nimiž jsou jen omezené fytoosanitární zkušenosti a které mohou potenciálně přinášet nepřijatelná rizika usídlení nových škodlivých organismů, které nejsou karanténními škodlivými organismy pro unii.

Karanténní stanice a izolační zařízení

Nové jsou zavedena ustanovení o karanténních stanicích, které jsou definovány jako jakékoliv úřední zařízení, v nichž jsou škodlivé organismy, rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty drženy v karanténě. Novým pojmem je rovněž izolační zařízení, definované jako jakékoli zařízení jiné než karanténní stanice, v němž jsou škodlivé organismy, rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty drženy v izolaci. Jsou stanoveny požadavky týkající se určování, povolování a provozu těchto izolačních zařízení a karanténních stanic a dohledu nad nimi a požadavky pro propouštění rostlin, rostlinných produktů či jiných předmětů z těchto zařízení nebo stanic.

Nové jsou také stanovena pravidla pro zvýšení informovanosti cestujících ze třetích zemí a zákazníkům poštovních služeb o fytoosanitárních požadavcích Evropské unie.

Požadavky na profesionální provozovatele

Pro určité profesionální provozovatele stanovuje nařízení požadavky na jejich úřední registraci, požadavek na vedení záznamů po dobu nejméně tří let o rostlinách, rostlinných produktech a jiných předmětech, které jim byly dodány profesionálními provozovateli a které oni dodávají jiným profesionálním provozovatelům, a na zavedení systémů a postupů umožňujících sledovat přemísťování rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů v rámci jejich vlastních provozoven a mezi těmito provozovnami.

Nařízení umožňuje profesionálním provozovatelům, které úřední orgán oprávněný vydávat rostlinolékařské pasy, zavést plány řízení rizik škodlivých organismů. Tyto plány by měly zajišťovat a prokazovat vysokou úroveň odbornosti a povědomí o rizicích z hlediska možnosti zavlečení škodlivých organismů, pokud jde o kritické body profesionálních činností těchto profesionálních provozovatelů. Pokud budou tyto plány úředním orgánem schváleny, může být mezi úředním orgánem a provozovatelem dojednána menší frekvence kontrol provozovatele úředním orgánem.

Rostlinolékařské pasy, pravidla pro vývoz

Nařízení nově předepisuje pravidla týkající se obsahu a formy rostlinolékařských pasů, vyžadovaných pro přemísťování určitých

Dokončení ze str. 52)

Informační povinnost o bezprostředním nebezpečí

Nařízení stanovuje členským státům povinnost informovat písemně Evropskou komisi a ostatní členské státy o existenci bezprostředního nebezpečí proniknutí karanténního škodlivého organismu pro unii nebo jiného rizikového škodlivého organismu na území Evropské unie nebo do jeho části, kde se uvederý škodlivý organismus dosud nevykysuje. Povinnost hlásit takové bezprostřední nebezpečí úředním orgánům mají i profesionální provozovatelé. Úřední orgány musí okamžitě provést opatření k potvrzení nebo vyvrácení tohoto podezření a případně též opatření k eliminaci rizika.

Členské státy také musí hlásit Evropské komisi a ostatním členským státům potvrzení výskytu takového škodlivého organismu. O výskytu musí příslušný úřední orgán informovat i profesionální provozovatele, kteří mohou být tímto výskytem dotčeni, a také veřejnost. Nařízení podrobně popisuje opatření, které musí okamžitě přijmout profesionální provozovatelé k zabránění šíření daného škodlivého organismu.

Eradikace a izolace škodlivých organismů

Nařízení upřesňuje, jak mají členské státy postupovat při eradikaci karanténních škodlivých organismů pro unii na svém území. Pokud se karanténní škodlivý organismus pro unii v určitém území rozšíří natolik, že jej nelze eradikovat, stanovuje nařízení opatření k izolaci daného škodlivého organismu na uvedeném území, tedy k zamezení jeho šíření mimo toto území. Nařízení rovněž obsahuje postup členských států a Evropské komise pro rozhodování o zařazení nových škodlivých organismů na seznam karanténních škodlivých organismů pro unii.

Prevence zavlečení a šíření

Z hlediska prevence zavlečení a šíření škodlivých organismů kladé nařízení důraz na provádění úředních průzkumů výskytu karanténních škodlivých organismů pro unii. Jedním z nových opatření na tomto úseku je zavedení víceletých programů průzkumů těchto škodlivých organismů. Průzkumy k zjišťování výskytu všech prioritních škodlivých organismů se provádějí každoročně.

Předpis obsahuje podrobná ustanovení pro ústřední orgány týkající se prioritních škodlivých organismů, a to o pohotovostních plánech, které mají mít členské státy připraveny a jež mají průběžně aktualizovat pro případ výskytu těchto škodlivých organismů, o simulacích cvičeníh, která mají členské státy provádět jako přípravu na možné zjištění výskytu těchto škodlivých organismů a použití pohotovostního plánu, o akčních plánech eradikace těchto škodlivých organismů a o spolupřinancování opatření proti těmto škodlivým organismům ze strany EU.

Nařízení zavádí pravidla pro uznávání, změnu nebo zrušení uznání chráněných zón a pro průzkumy výskytu příslušných škodlivých organismů v chráněných zónách a stanovuje opatření pro případy, kdy se v chráněných zónách takové organismy vyskytnou.

K silně rizikovým komoditám z hlediska možnosti přenosu karanténních škodlivých organismů patří okrasné stromy a keře, včetně bonsajů

Foto Vladislav Rašůvský

tych rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů na území EU, do chráněných zón a v rámci těchto zón.

Nařízení také nově upravuje pravidla pro vývoz rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů z EU do třetích zemí, včetně stanovení harmonizovaného vývozu.

inzerce

Nařízení v neposlední řadě ukládá Evropské komisi zříditi elektronický systém k podávání hlášení členskými státy, napojený na počítačový systém pro správu informací o úředních kontrolách na úrovni unie a kompatibilní s tímto systémem.

Ing. Tomáš Růžička
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Odbor ochrany proti škodlivým organismům

Nařízení ruší právní předpisy

Nařízení ruší a mění některé právní předpisy Evropské unie. Ke dni 14. 12. 2019 se ruší směrnice Rady č. 74/647/EHS, o ochraně proti obaleči hvozdíkovému, a směrnice Rady č. 2006/91/ES, o ochraně proti štěnce zhoubné, neboť tyto škodlivé organismy se rozšířily na celé území Evropské unie a opatření proti nim pozbyla svůj smysl.

K 1. 1. 2022 se ruší směrnice Rady č. 69/464/EHS, o ochraně proti rakovině bramboru, směrnice Rady č. 93/85/EHS, o ochraně proti bakteriální kroužkovitosti bramboru, směrnice Rady č. 98/57/ES, o ochraně proti *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al., a směrnice Rady č. 2007/33/ES, o ochraně proti cystotvornému háďátku bramborového, a o zrušení směrnice č. 69/465/EHS. Pro tyto škodlivé organismy by měla být přijata nová opatření v souladu s novým nařízením.

VAŠE VÝNOSY

2 0 1 7

Více na www.ligaseeds.cz

Limagrain

Podnik	Okres	Odrůda	Výměra	Výnos
SPTV Ostředeck a.s.	BN	Arsenal	24	4,74
SPTV Ostředeck a.s.	BN	Astronom	45	4,20
AGRO Poříčí a.s.	BN	Alicante	26	4,20
ALA, a.s. Řepnky	CR	Arsenal	40	4,58
ALA, a.s. Řepnky	CR	Alicante	40	4,00
AGRO Posázaví, a.s.	HB	Astronom	30	4,65
ZS Horní Krupá, a.s.	HB	Arsenal	47	4,15
Agropodnik Humburky, a.s.	HK	Arsenal	23	4,99
Jaroslav Slavík	JC	Arsenal	20	4,50
PERSEUS, a.s.	JC	Arsenal	60	4,20
Sady Tuchoraz spol. s r.o.	KO	Arabella	70	4,30
ZOO Zálabí a.s.	KO	Astronom	38	4,00
ZEM, a.s. Lužec nad Cidlinou	NB	Arabella	40	5,08
AGROSUMAK a.s.	NJ	Astronom	140	4,40
Starojčko a.s.	NJ	Alicante	31	4,22
ZEMSPOL STUDÉNKA a. s.	NJ	Arsenal	100	4,18
ZD Bohušovice s.r.o.	OL	Alicante	41	5,13
ZD Hnojice	OL	Alicante	44	5,02
ZD Újezd u Uničova	OL	Alicante	20	4,74
ZD Újezd u Uničova	OL	Astronom	28	5,10
AGRA Velký Týnec, a.s.	OL	Arsenal	52	4,38
Agrospol Velká Bystřice, s.r.o.	OL	Arsenal	78	4,35
Agrospol Velká Bystřice, s.r.o.	OL	Astronom	19	4,10
Moras Moravany a.s.	PCE	Alicante	32	4,19
Agrospol Budíkov spol. s r.o.	PE	Arsenal	44	4,40
Agropodnik Košerice, a.s.	PE	Astronom	8	4,36
Zemědělské družstvo Kojčice	PE	Arsenal	29	4,00
ZS Pobečví a.s.	PR	Alicante	17	4,50
Agros Želatovice, a.s.	PR	Alicante	35	4,40
Agros Želatovice, a.s.	PR	Astronom	62	4,20
ZD Dřevohostice	PR	Arsenal	90	4,30
ZD Dřevohostice	PR	Astronom	50	4,20
František Čech, Bělátn - Lučice	PR	Arsenal	55	4,17
ZD Kokory	PR	Arsenal	26	4,27
ZD Kokory	PR	Astronom	35	4,00
ZD Kokory	PR	Alicante	23	4,11
Blžovská zemědělská a.s.	PS	Alicante	40	4,54
Ing. Tomáš Zhořílek	PV	Alicante	22	4,10
Ing. Pícha Aleš, Přepychy	RK	Arsenal	16	5,16
Ing. Pícha Aleš, Přepychy	RK	Alicante	20	4,81
VÚCHS Rapotín, s.r.o.	SU	Astronom	10	4,50
Karsit Dubenec a.s.	TU	Astronom	25	4,40
Karsit Dubenec a.s.	TU	Astronom	118	4,24
TOPAGRA, spol. s r.o. Topolná	UH	Arsenal	20	4,23
Kelečko a.s.	VS	Alicante	30	4,51